

האבק שכך

עם עלות השחר החיזור, אחרי ליל עצבני של ספירת קולות, פנו עסקנים חיוורים מעייפות וצורדים מצוחחות ללכת לישון במנוחה אחרי ימים של עבודה מאומצת. האבק שכך ולאור היום הסתמנה תוויה ברורה של הבוחרים ימינה. אמר עסקן קרן, כשנפרד מאת חברו (יריב מפלגתי): "בחירות אלה, עסק מצייף, אני מקווה שעתה נוכל לנוח שנים אחדות..." ואכן — אחרי תוצאות כאלה, אין כל חשש שהרוב בכנסת (שחלל להיות רוב בעם) יטריח את קהל הבוחרים בעתיד הקרוב...

שיא האתיחות..

כמאתים וחמשה אלף איש, הרגילים לבחור את שדות הארץ במשרדים ובבתים חרושים, שמרו לפתע בפניהם עמדה וזכרון: במה לבחור? קולנוע? תיאטרון? קונצרט? קריאה? משחק קלפים? או להעזר לבקשת הגברת לתקן סוף סוף את דוד האמבט.

באלאגאן. לפנות ערב יצאו ההמונים לרחוב כדי לתזות ב"שיא מלחמת הבחירות" אשר "קול ישראל" הכריז עליו. בואת שוב פיגור מוסד מהולל זה אחרי העתונות הדתית, אשר במשך ארבעת הימים האחרונים הכריזה שיא פעמיים ביום (עתוני הבוקר ועתוני הערב, כל אחד לחוד).

ברם, התרגשות והמונים נפלה בהרבה מהתרגשות העתונאים, שרדפו בקרחתנות אחרי המתח הגבוה שיספק להם חומר, ומשלא מצאוהו ניסו (בלי הצלחה רבה) ליצרו בעצמם.

"עכשיו צריכים שוב לקנות כרטיסים..." התלונן ימיני שחום בן 16, בעמדו בתור הארוך שהסתדר שוב בקולנוע אלנבי, כרו-בם של שאר העומדות בתור, בילה את הערבים האחרונים מתחת למערכת המלחמה רישי-אונגיים בכיכר מגן-דוד בתל-אביב. "לא חביבי, זה היה חתיכת באלאגאן..." קונספירציה פרובוקטיבית אוזרפטרית, איזה מלים! כל הכרם השתגע מהמפ"מניקס האלה...

"בכלל, אפשר לחשוב שכל הפלמ"ח ניקס מתו כדי ששדה יוש בעיריה", התערב צעיר בלונדי, שעמד אחריו בתור.

אולם האיש ברחוב התלהב עוד פחות מתעמולת המפלגות האחרות. הצווחות מיל-או את החלל — והיו מכוחות כמעט כולן לקהל הלא-נכון. מפא"י נאמה בפני קהל של עולים חדשים ביפו על מצב משק-החמאה בדגיה; רשימת בעלי הרכוש נאמה למחזורי השיכון בשכונת התקווה; על משטר הוודון המשפטי את המעמד הבינוני; ול-ייקים בצפון תל-אביב סיפרו תועמלנים חרוצים שרוקח הרשע התנגד לכך שישלמו מסים לשם הפעלת השירותים... בפברורים. לעומת זאת הבטיחו הדתיים לכולם ישועה מהירה בעולם הבא; "אחרים מבטיחים דברים שבחומר, ואילו אנו מבטיחים לכם דברים שברוח".

רק על פרט קטן אחד שתקו כולם: איך ינהלו את העיריות.

הפצצת עבריהירדן. גם מעבר לגיבולות הורגש מתח הבחירות: במשך ימים רבים יפצחו השכנים זרועונים מתוך שקיקים עשויים מנייר ועליו האות "א"; אירון דו-מנועי, נהג בידי טייס שלא התמחה ביותר באמנות הפצצת הכרוזים, המטיר כמה רבבות כרוזים — שחלק ניכר מהם התעופף אל הממלכה ההאשמית.

הערביות מחייכות. דווגים חדיר שים (מולד 1950) הובילו בשעות המוקדמות של יום הבחירות נשים ערביות מחייכות (מודל 1888), רעולות פנים ומרופפות לבוש לקליפי אחד ביפו. ניצחו על המלאכה ערבים צעירים בעלי רצון חזק והחלטה נחושה (הצביעו א').

אמר צעיר לבוש אלגנטית בעצבות: "חבל להפסיד פגישה מעניינת בשביל קול אחד! חטפו לי את הבחורה שלי והסיעו אותה בטקסי ספישל לחדרה — להצביע!".

הנוטר לא הצדיע

בטות בעצמו ומלא החלטות תקיפות התקרב הדייר דוב יוסף אל משרדו החדש.

הנוטר, שישב על כסאו בפתח הבנין, חיך חיוך רחב של קבלת-פנים ובירכו בשלום, מבלי לקום. שר-התחבורה החדש נעצר כנשור נחש, הסמיק ושאל בקולו השקט, המבשר סכנות: "מדוע אינך מצידע?". הנוטר הרים את גבות עיניו במבוכה, ואחר-כך הרים את עצמו מכסאו. "השר — הקודם — לא — דרש — זאת — מעולם", גימגם.

"אתה צעיר מדי...!" שעה קלה אחרי הפגישה ההיסטורית עם הנוטר הצמוד לכסאו, נכנס למשרד התחבורה בחור שחר-חר, משופם וזרוי, — שמשו הקודם של שר-הנעזע-לשעבר הרגיל למלוי משא-לותיו בלי שאלות ו"הכמות". זו היתה ההתחלה. בעקבותיו היו צריכים להופיע שאר מקורביו ויועציו של השר — אולם הנה נתעוררה בעיה. לא נמצא להם דיור.

יום הבחירות בתל-אביב

בבוקר השכם. תלמידי ביה"ס קיבלו חופש והלכו לקלפיות... לחלק פתקי-בחירות.

"הלקוחות" הראשונים. בבוקר באו הזקנים. הצעירים באו, אם באו יותר מאוחר.

תור ארוך... לקולנוע. אלפים קיבלו פתאום חופש והסרטים משכו יותר מהקלפיות.

"ובכן, דע לך, מה שהיה קודם לא היה עכשיו. בנת?". השוטר הבין. וחיש מהר הבינו שאר פקידי המשרד: השר החדש החליט לשם קץ למנהגי קודמו, דויד (שר החינוך) רמז, בעל ההליכות הבלתי-פורמליות והיחס ה"פלמ"חאי לפקידיו. לדוב יוסף אין, כנר-אה, דעה טובה על מסורת משרד התחבורה (כולל את הדואר), וקיבל על עצמו "להניג דר".

השר קרא למנהל-המשק הצעיר ונתן הוראה: לפנות מיד את החדרים הסמוכים לחדרו שלו. "מה אעשה במנהלי המחלקות היושבים כיום בחדרים אלה?" שאל המנהל בהססנות. אולם חיש מהר נתברר גם לו שהשתנו הזמנים, וכי פקיד הוא אדם הממלא הוראות, ולא אדם המציע הצעות. "בן כמה אתה?" שאלו השר ברכות. ומיד הוסיף בעדינות: "אתה צעיר מדי כדי להשי"

ליט משמעת במשרד זה. הגש את התפטרותך!" כשנודע הדבר בבנין שקעו הפקידים החתומים בניירותיהם והעניפו איש ברעהו מבטים נפחדים. מי יהיה השני בתור ה"התפטרות"? ובינתיים נשמע קול פטיש מבינן התחבורה: החדרים נבנים מחדש, את החדרים הגדולים מחלקים לשנים (בל ישב פקיד יחסן בחדר מרווח בעוד שארבעה חבריו נדחקים בחדר צר) וכסמל עליון: מתקניים בבית טלפון פנימי, דבר ששר התחבורה הקודם, מלך הטלפונים, לא ראה בו צורך כלל...

"לתת להם בשיניים"

בליל שבת, בעת שהסבו חברי הנוער העובד בכפר-סבא למסיבת שבת, הופיעו 3 נערים פרוצים ופצועים ובקול גדול הכריזו: הותפנו על-ידי אנשי ישיבת "עזרא" ברוכבנו על אופנינו בקרבת הישיבה. ה' זעם התלקח והרוחות סערו, ותוך כדי הכינות לפעולת תגמול של "הסיבוב השני" נודעו פרטי "הסיבוב הראשון":

נערים אלמונים נזקו לתוך חדרי הבנין פילמים משומשים בוערים — חומר המעלה ענני-עשן סמיכים וגורם לסרחון מגעיל. אנשי הישיבה הזדעזעו נוכח חילול-שבת זה, והחליטו ללמד לקח את כל הנערים שיעזו מעתה לחלל את השבת בפרהסיה לעיניהם. לוחמי הישיבה תפסו עמדות, הכינו מארב, וכשעברו על פניהם נערים רכובים על אופניים שמיהרו למסיבת בבית חברים, נתפסו והוכו קשות.

השעון הראה 10.30. בהתאם לכ' לים המקובלים של התקפת-נגד שפותחו במאה-שערים, יצאו כוחות האפקיורסים לי-אופנסיה נגדית. הם יצאו בסך אל בנין הישיבה כדי "לתת להם בשניים": שברו את השמשות, הפכו את הארון הגדול, בו נמצאו כל חפציהם של תלמידי הישיבה. סיכום האבידות: מבין חברי הנוער העובד 3 פצועים, אחד קשה. אבידות הדתיים לא נודעו. השעון שנפל מן הארון ואסב אפרקו על הארץ הנציח את שעת-האס: 10.30.

החוק אגן - על המתים

כאשר גברת יפה שמואלי, בעלת חנות לנעליים ברחוב עליה בתל-אביב, קמה מה"שבועה" לאחר מות בעלה, הלכה לבקר אצל משה הורביץ, בעל הבית שבו החזיק בעלה המנוח את חנות הנעליים.

"מי את?" הוא שאל. "אני מכיר רק את בעלך כדיר אצלי. הוא מת, ועתה אבקשך לפנות את המקום מיד!"

למחרת הביא לה הדור מכתב רשום מעורך-הדין של בעל הבית, ובו הוא מבקשה לפי חוק הגנת הדיירים, לעזוב את המקום.

ואכן, היתה לבעל הבית כל ההצדקה החוקית לדורש זאת, כי חוס הדיירים, המגן על שוכרים של בתי-עסק, אינו חל על אלמנות ויתומים היורשים את המקום. אין כל דבר — מלבד הגינות מוסרית — שימנע מבעל הבית לזרוק החוצה אלמנה ויתומים לאחר מות מפרנסם.

לא למעני. כאשר סרבה האל-מנה, גבי שמואלי, לפנות את החנות, הוגשה נגדה תביעה משפטית בדרישה לחיי ציא צח פניני.

הגבי שמואלי פנתה, בינתיים, לפנחס רוזן, שר המשפטים. "היתכן", היא שאלה, "שלאחר שנים אדם בישראל מותר לבעל הבית לנשל את האלמנה והיתומים ממקום פרנסתם? ולשם מה? לשם הבטחת דמי מפתח לבעל הבית? אנא, השר, לא למעני, אלא למען הצדק והישר, להגנת אלמנות ויתומים מפני רודפי בצע, הואיל נא לתקן את החוק, ואם תקדים — איחלך מסכתן כליון."

חוק הוא חוק. שר המשפטים ענה במכתב אישי, בו הבטיח כי בקרוב יבא תיקון לחוק הגנת הדיירים בפני הכנסת, וייכנס גם סעיף להגנת מקרים כמו אלה. היה זה לפני שנה.

בעל הבית הרעיש בינתיים עולמות, להחיש את קבלת צח פניני, והגברת שמואלי פנתה שוב בתוכיר לשר המשפטים. בראשון לינואר נחקלה תשובה: "אין משרד המשפטים יכול לקבוע כל מועד להבאת החוק בפני הכנסת".